(ח) יין לצורך היום [א] והא דתניא כבוד יום קודם לכבוד לילה היינו דוקא (ט) בשאר צרכי סעודה אבל אם אין לו אלא כוס אחד לקידוש כבוד לילה (י) קודם לכבוד יום : **ד** (יא) ד אסור (ד) לטעום כלום (יב) קודם שיקדש (יג) ה אפי' מים ואפי' אם התחיל מבע"י (יד) ו צריך ז להפסיק (טו) שפורס (ה) מפה ומקדש ז ואם היו שותים יין (ו) תחלה אינו אומר אלא קידוש בלבד (טז) בלא ברכת (ז) היין (יז) ח ואח"כ מברך ברכת המוציא ט ואם אין לו יין ומקדש על הפת אינו מברך (ח) המוציא י וי"א שאף כשמקדש על היין (יח) אינו מברך (ט) המוציא : **ה** כ שנים שהיו שותים (יט) ואמרו בואו ונקדש קידוש היום נאסר עליהם לשתות (כ) עד שיקדשו (כא) ואם רצו לחזור ולשתות קודם שיקדשו (כב) אע"פ שאינם רשאים צריכים לחזור ולברך תחלה בפה"ג ואח"כ ישתו. הגה אדם שסכה לקדש עד

ד שם ק"ו ה טור
ורשב"א והגהות
בשם ר"י ו שם ק'
וכרב יהודה אמר
שמואל ז טור בשם
הירושלמי וכ"פ
הר"ן גאות
ה הרי"ף והרא"ש
ט טור לדברי הרא"ש
י שם בשם הר"ן
גאות ב רמב"ם
בפ"ד מה"כ

שערי תשובה

[א] והא דתניא כבוד יום קודם כו'. וכתב כ"ה"ש דגיטין שקורא תגר על שאין נזהרים בזה ואדרבה מוסיפין בליל שבת כו' ואני גדלתי בעלתי שלא לאכול דגים בליל שבת שהוא דבר חשוב ומסוים ואז אפילו יעשו בשבת כמה מעדנים לא ישוו לסעודת שחרית שיש בה דגים עכ"ל והביאו מח"כ

באר היטב

סעודה מ"א ועי' ט"ז סי' תרע"ח : (ד) לטעום. ר"ל דשרי לרחוץ פיו כיון דאינו מכוין להנאת טעימה. ואם רוצה לקבל שבת מבע"י ולקדש ולאכול ולהתפלל ערבית בלילה רשאי מ"א ע"ש ועי' סי' רס"ז : (ה) מפה. ופשוט דא"צ להתפלל ערבית אם הוא פורס מפה ומקדש כיון שהתחיל בהיתר כדין כל תפלת ערבית ט"ז : (ו) תחלה. ר"ל שהיו שותין ג"כ יין תחלה עם פת : (ז) היין. לפי שברכת היין הוא קודם קידוש ולא הוי קידוש הפסק משא"כ בברכת המוציא הוי הקידוש הפסק לפיכך צריך לברך שנית. וה"ה דא"צ לברך על יין שבתוך המזון דהא אחר שתית הכוס של קידוש לא הוי היסח הדעת לבין שתיה שאחריו : (ח) המוציא. דאז מברך המוציא קודם קידוש ולא הוי קידוש הפסק: (ט) המוציא. דס"ל דקידוש לא הוי הפסק וכיון דספק ברכות להקל ודאי לא יברך

משנה ברורה

אפשר דדי לו בפת והמותר יקנה לו יין לקידוש היום [מ"א] ועיין בבה"ל : (ח) יין לצורך היום. היינו לצורך קידוש היום והטעם דקידוש הלילה עיקרו הוא מדאורייתא וקידוש היום הוא רק מדרבנן ואע"ג דבלילה יוכל לומר ברכת קידוש אריפתא וביום כשלא יהיה לו על מה לקדש ישאר בלי קידוש מ"מ כיון דבמקום שיש יין אין מקדשין אריפתא דלילה עדיפא : (ט) בשאר צרכי סעודה. כגון (יב) שיש לו מעט מיני מגדים טוב יותר שיניחם לצורך סעודת היום וכספר יש של שלמה קורא תגר על שאין נזהרים בזה ואדרבה מוסיפין בליל שבת : (י) קודם לכבוד יום. היינו בין לצרכי סעודה דיום ובין לקידוש שעושין ביום וכמ"ש בריש הסעיף : (יא) אסור לטעום. וזהו רק איסור דרבנן והטעם כיון דהחיוב של הקידוש חל עליו מיד בכניסת שבת ואפילו לא קבל עליו שבת בהדיא (יג) דכיון שנעשה ספק חשיכה ממילא חל עליו שבת ואם קבל עליו שבת אפילו עדיין יום גדול דינא הכי (יד) ואם רוצה לקבל שבת מבע"י ולקדש ולאכול ולהתפלל ערבית אח"כ בלילה רשאי ובתנאי שיהיה חצי שעה קודם זמן מעריב כדלעיל בסימן רל"ה ס"ב [א"ר] : (יב) קודם שיקדש. ואפילו (טו) אין לו אלא כוס אחד יקדש עליו ויברך בהמ"ז בלא כוס [היינו אפילו למאן דס"ל בהמ"ז טעונה כוס לעיל בסימן קפ"ב ס"ב] ולא יאכל קודם שיקדש : (יג) אפילו מים. ושרי (טז) לרחוץ פיו במים כיון דאינו מכוין להנאת טעימה : (יד) צריך להפסיק. ואע"ג דהתחיל בהיתר (יז) שאני הכא דהקידוש שייך לסעודה לכתחלה איתקין שיקדש קודם סעודה ובמקום סעודה : (טו) שפורס מפה. לכסות (יח) הפת עד אחר הקידוש ואח"כ יסירנה כי היכי דתתחזי דאתא הסעודה השתא ליקרא דשבתא ואף אם לא ישב עדיין לאכול ג"כ דינא הכי דצריך פריסת מפה בעת הקידוש וכדלקמן בס"ט (יט) אלא דקמ"ל בזה דאף שהוא באמצע אכילתו די בפריסת מפה : (טז) בלא ברכת היין. דכיון דבירך כבר בתוך הסעודה בתחלת שתיתו שוב א"צ לברך עתה בורא פה"ג קודם הקידוש (כ) וה"ה שאין צריך לברך על היין שבתוך הסעודה דהא אין שום היסח הדעת בין שתיית הכוס של קידוש לשתיית היין שבתוך הסעודה : (יז) ואח"כ מברך בה"מ. היינו כשבא לגמור אח"כ סעודתו מברך ברכת המוציא מחדש דאינו יוצא בהמוציא שבירך בתחלת הסעודה (כא) לפי שהקידוש שבינתים שהיה צריך לאמרו מפני שנאסר באכילה עד שיקדש זה הוי הפסק לפיכך צריך לברך שנית ברכת המוציא [ובהמ"ז רק פ"א בסוף הסעודה] משא"כ כשאין לו יין ומקדש על הפת בזין ברכת המוציא שלו הוא קודם קידוש ולא היה עדיין הפסק שיהיה צריך מחמת זה לברך שנית לכן א"צ לברך המוציא לכו"ע. (יח) אינו מברך המוציא. דס"ל דקידוש לא הוי הפסק. וכיון דספק ברכות להקל יש לתפוס כהי"א [אחרונים] : (יט) ואמרו בואו ונקדש. ומיירי הכל (כב) מבעוד יום דאלו בספק חשיכה וכ"ש בודאי חשיכה אפילו לא אמרו בואו ונקדש ממילא חל חובת קידוש ואסור לאכול ולשתות וכמש"כ בס"ד : (כ) עד שיקדשו. דע"י אמירת בואו ונקדש (כג) חלה עליהם חובת קידוש היום ונאסר עליהם לשתות : (כא) ואם רצו וכו'. הטעם (כד) דאסחו דעתייהו מלשתות עד קודם קידוש ולכן דומה זה לאומר קודם בהמ"ז הב לן ונברך דצריך השותה אח"כ לחזור ולברך (כה) ומ"מ על כוס של קידוש דעת המ"א שא"צ לברך בורא פה"ג ויוצא בהברכה שבירך בתחלת השתיה דהא לא אסחו דעתייהו מכוס של קידוש בעת שאמרו בואו ונקדש (כו) וכן נראה דא"צ לברך ג"כ על היין ששותה אחר כוס של קידוש דהא לא אסח דעתיה רק מהשתיה שקודם קידוש ולפי שיש דעות הרבה בדינים אלו ראוי לכל בעל נפש ליזהר שלא יבוא לידי כך : (כב) אע"פ שאינם רשאים. היינו מטעם דחלה עליהם קדושת היום. כתב הט"ז דכשלא אמרו בואו ונקדש אלא שהזהיר אם רצו לחזור ולשתות אין צריכין לחזור ולברך אף דאסור מחמת שהוא קודם קידוש האיסור לבד אין עושה היסח הדעת :

קודם

שער הציון

(יב) רק"י : (יג) מ"א : (יד) מ"א : (טו) מ"א בשם ש"ל : (טז) אחרונים. (יז) מ"א בשם הר"ן : (יח) מ"א בסק"ז ובסק"כ : (יט) במחה"ש דלא כפינן שיעור הבלתן לגמרי ויקבעו מחדש לכבוד שבת : (כ) מ"א : (כא) אחרונים : (כב) מ"א וש"א : (כג) הגר"ז : (כד) מ"א : (כה) מ"א והגר"ז ות"א ודע דעו"ש וט"ז דעתם שאף בכוס של קידוש גופא צריך לחזור ולברך בפה"ג וכן מבואר דעת מהרי"ק לפי מה שביארו הגר"א לקמן בסימן רע"ט ס"ג ע"ש ואף שמחבר גם לא מצינו שיחלוק עליו בזה לענינו לענין קידוש דצריך לכו"ע להפסיק ולכן צריך ליזהר לכתחלה שלא לבא לידי כך וכמ"ש בפנים : (כו) א"ר :